

The *WALT DISNEY* Company

---

# KODEKS PONAŠANJA ZA LANCE SNABDEVANJA

# UVOD

---

Tokom godina, dobili smo poverenje gostiju, publike, potrošača i akcionara zahvaljujuci posvecenosti u domenu visokih standarda na svim poslovnim poljima. Integritet, poštenje, poverenje, poštovanje timskog rada – oslikavaju ne samo principe poslovanja naše kompanije, već i duhovnu vrednost naseg poslovanja.

Disney je sebi dao za zadatak poštovanje ljudskih prava, zaštitu planete i davanje pozitivne ekološke baštine za buduće generacije kroz nacin na koji poslujemo i razvijamo naše poslovanje. Naš Kodeks ponašanja za lance snabdevanja je u skladu sa našom politikom ljudskih prava i ekoloških obaveza, kao i sa nizom drugih ocekivanja koje primenjuju odgovorne kompanije koji su dostupni na adresi [impact.disney.com](https://www.impact.disney.com).

Za nasu kompaniju, „snabdevljač“ može da bude bilo koje lice ili odgovorna jedinica u domenu produkcije, snabdevanja materijalom, komponenti, proizvoda ili usluge koje Disney potrazuje, ovlascuje ili odobrava licencu. Od svih snabdevaca ocekujemo da primenjuju pravila odgovornosti koja podrazumeva ljudska prava u skladu sa odredbama Guiding Principles on Business and Human Rights Ujedinjenih nacija i kako je navedeno u Fundamental Principles and Rights at Work Međunarodne organizacije rada i Guidelines for Multinational Enterprises Organizacije za ekonomsku saradnju i razvoj.

Od snabdevača ocekujemo da se pridržavaju Kodeksa ponašanja za lance snabdevanja. Nas cilj je saradnja sa „snabdevacima“ iz celog sveta kako bismo sprecili ili ublazili negativane posledice u domenu Ljudskih prava. Isto tako, od snabdevaca ocekujemo smanjenje zagadjivanja prirode tokom poslovanja, za vreme produkcije ili u procesu lanca snabdevanja.

Od snabdevaca ocekujemo postovanje svih zakona i pravila na snazi. U to ukljucujemo, u sirem smislu, sve zakone i pravila koji se odnose na proizvodnju, tretman, odredjivanje cena, prodaju, uvoz, izvoz, distribuciju proizvoda, komponente ili sirovinu. U odredjenim domenima pravila ovog Kodeksa mogu da budu stroziji od normi ili zakona koji se primenjuju u lokalnoj industriji.

Ovaj Kodeks se primenjuje na sve snabdevljače The Walt Disney Company koji su povezani sa bilo kojom filijalom ili filijalom ili kompanijom koja saradjuje sa filijalom. Ukoliko je potrebno, Kodeks je sastavni deo nasih komercijalnih operacija, ukljucujuci primenu specifiknih mera u cilju kontrole u skladu sa Kodeksom.

# LJUDSKA PRAVA I ZAKON O RADU

## Ljudska prava

Snabdevači treba da budu upoznati sa *Guiding Principles on Business and Human Rights* Ujedinjenih nacija i treba da izvrše detaljnu analizu da bi identifikovali, sprečili, ublažili i bili odgovorni za način na koji se dobavljači bave stvarnim ili potencijalnim negativnim uticajima na ljudska prava kroz sopstvene aktivnosti, ili one koje su direktno povezane sa njihovim operacijama, proizvodima ili uslugama kroz njihove poslovne odnose.

## Dečji rad

Dobavljači ne smeju da koriste dečji rad. Ovo pravilo se odnosi na osobe mlađe od 15 godina, mlađe od lokalnog zakonskog minimalnog uzrasta za zapošljavanje ili mlađe od uzrasta za završetak obaveznog obrazovanja, u zavisnosti od toga koja je najviša starost.

## Prinudni rad

Dobavljači ne smeju da koriste prinudni ili nedobrovoljni rad. Prinudni ili nedobrovoljni rad obuhvata rad koji obavlja bilo koje lice kome prethodi kazna ili prinuda ili rad za koji se osoba nije dobrovoljno ponudila. Primeri uključuju, ali nisu ograničeni na, zatvor, obveznički, ugovorni ili prinudni rad. Prinudni rad može da uključuje zloupotrebu ugroženih osoba, obmanu, ograničenje kretanja, izolaciju, fizičko ili seksualno nasilje, zastrašivanje i pretnje, zadržavanje ličnih dokumenata, zadržavanje plata, dužničko ropstvo (uključujući plaćanje naknada za zapošljavanje ili zloupotrebe radnih ili životnih uslova), ili prinudni ili prekomerni prekovremeni rad. Dobavljači koji zapošljavaju radnike migrante moraju osigurati da migranti ne budu angažovani putem lažnih praksi zapošljavanja ili da plaćaju naknade za zapošljavanje.

## Diskriminacija

Dobavljači nemaju pravo da diskriminišu u procesu zapošljavanja, uključujući plate, beneficije, obuku i napredovanje, disciplinu, otkaz ili penzionisanje, na osnovu rase, vere, boje kože, pola, seksualne orijentacije, pola, nacionalnog, društvenog ili etničkog porekla, starosti, bračnog statusa, vojnog ili veteranskog statusa, invaliditeta, trudnoće, članstva u sindikatu, političke pripadnosti ili bilo kojeg drugog osnova zabranjenog važećim zakonom.

## Sloboda udruživanja i kolektivno pregovaranje

Dobavljači moraju poštovati prava radnika da biraju da li će se pridružiti, udružiti, organizovati ili učestvovati u kolektivnom pregovaranju na zakonit i miran način, bez kaznjavanja, uznemiravanja, diskriminacije ili zloupotrebe interesa. Radnici bi trebalo da budu u mogućnosti da obavljaju svoje reprezentativne funkcije na radnom mestu.

## Mobing i zlostavljanje

Snabdevači su u obavezi da postuju i cene svakog radnika, bez primene teleskog kaznjavanja, pretnje nasiljem ili drugog oblika fizičkog, seksualnog, psihičkog ili verbalnog pritiska ili zlostavljanja. Posebnu pažnju treba posvetiti ugroženim osobama, uključujući, ali ne ograničavajući se na, žene, mlađe radnike, migrante i autohtone narode.

## Zdravlje i bezbednost

Dobavljači moraju da obezbede radnicima sigurno i zdravo radno mesto, preduzimajući sve neophodne mere zaštite ili mere za smanjenje povreda ili nezgoda koje mogu nastati tokom njihovog rada, kao i da obezbede smernice za pravilno upravljanje hemikalijama i njihovo odlaganje. Kao minimum, dobavljači moraju da obezbede radnicima adekvatne i pristupačne toalete, vodu za piće, sanitarne uslove za pripremu hrane, prostorije za skladištenje i jelo, ličnu zaštitnu opremu, bezbedne mašine i alate, obuku za prevenciju i ublažavanje nesreća, adekvatnu kontrolu temperature i ventilacije i dovoljno osvetljenje.

Dobavljači moraju da obezbede da svi prostori za život i spavaonice budu čisti, bezbedni i prilagodjeni nameni. Prostorije moraju da budu sigurne i da omogućavaju razumnu slobodu kretanja za ulazak i izlazak.

Dobavljači treba da kreiraju, održavaju i sprovode planove i procedure pripravnosti za vanredno stanje, koji su razumljivi radnicima i jasno saopštavaju procedure reagovanja za različite vanredne situacije koje se mogu desiti, uključujući požare, prirodne katastrofe, bezbednost i zdravstvene slucajeve. Dobavljači treba redovno da procenjuju solidnost konstrukcije zgrade.

# LJUDSKA PRAVA I ZAKON O RADU

---

## Plate i socijalne beneficije

Dobavljači moraju da se pridržavaju svih važećih zakona i propisa o platama i socijalnim beneficijama, uključujući one koji se odnose na minimalne plate, prekovremeni rad, cene po komadu i druge nacine naknade.

Dobavljači moraju osigurati da radnici dobiju naknadu za prekovremene sate po stopi premije koja je zakonski propisana ili, ako ne postoji zakonom propisana stopa premije, po stopi većoj od redovne satnice.

Zadržavanja ili odbici od plate moraju da budu zakoniti, jasno saopšteni radnicima i ne smeju da budu oblik kazne ili da na drugi način ometaju prava radnika.

Dobavljači moraju da obezbede radnicima sve zakonom propisane beneficije uključujući, ali ne ograničavajući se na, porodično odsustvo, bolest, zdravstvenu zaštitu, odmor i nezaposlenost. Dobavljači moraju da osiguraju da se doprinosi poslodavca plaćaju na tačan, blagovremen i jasno saopšten način.

---

## Radno vreme

Dobavljači moraju da poštuju sve važeće zakone i propise o radnom vremenu, pod uslovom da redovno radno vreme ne prelazi 48 sati nedeljno i, izuzetno, prekovremeni rad ne prelazi 12 sati nedeljno.

Dobavljači moraju da obezbede radnicima najmanje jedan dan odmora posle 6 uzastopnih dana rada.

## Komunikacija i angažovanje radnika

Dobavljači treba da preduzmu odgovarajuće mere da bi osigurali da se odredbe ovog Kodeksa i zakonska prava i odgovornosti radnika prenesu radnicima i da ih oni razumeju.

Dobavljači treba da omoguće aktivno angažovanje radnika u identifikaciji i rešavanju problema. Dobavljači treba da uspostave mere za rešavanje pritužbi i praćenje rešavanja problema. Kao minimum, dobavljači ne smeju da ometaju napore radnika da identifikuju probleme na radnom mestu.

# ŽIVOTNA SREDINA

---

Dobavljači treba da štite životnu sredinu i očuvanje prirodnih resursa, uključujući traženje održivih materijala i proizvodnih metoda za očuvanje prirodnih resursa i smanjenje otpada. Ovo uključuje merenje, upravljanje i obaveštje o uticaju na životnu sredinu, uključujući javno izveštavanje o godišnjem ekološkom učinku u oblastima kao što su emisije gasova staklene bašte, korišćenje vode i stvaranje otpada i upravljanje njime. Dobavljači se podstiču da postavljaju ciljeve i sprovode akcijske planove za smanjenje uticaja na životnu sredinu.

# ZASTITA ŽIVOTINJA

---

Dobavljači treba da se pridržavaju lokalnih standarda o zaštiti životinja. Ukoliko nema lokalnog zakona, dobavljači se podstiču da poštuju standarde Međunarodne organizacije za standardizaciju životne sredine, ponašanje, fizičku i mentalnu dobrobit životinja od kojih su proizvodi, komponente, materijali ili usluge izvedeni.

# UPRAVLJANJE LANCEM SNABDEVANJA

---

Dobavljači treba da uspostave sisteme upravljanja za kontinuirano praćenje i rešavanje uslova na radnom mestu, uključujući uspostavljanje i redovnu kontrolu politike, prakse i osoblja. Snabdevaci treba da prate i dokumentuju svoj kompletan lanac snabdevanja, uključujući

Dobavljači treba da prenesu i obezbede sve materijale i podršku koliko je potrebno da prenesu očekivanja kompanije Disney, kroz svoje lance snabdevanja.

Dobavljači treba da prate i dokumentuju svoj kompletan lanac snabdevanja, uključujući sve komponente i sirovine. Sve te informacije su dužni da daju na uvid kompaniji Disney ukoliko to ista zahteva.

Na zahtev kompanije Disney, dobavljači moraju da ovlaste kompaniju Disney i njene ovlašćene agente (uključujući treća lica) da se angažuju u aktivnostima praćenja kako bi se potvrdila usklađenost sa ovim Kodeksom, uključujući nenajavljene inspekcije na licu mesta u objektima, drugim radnim mestima i smeštajima koje obezbeđuje poslodavac; preglede prisustva, platnih spiskova i drugih evidencija u vezi sa ovim Kodeksom; i privatne komunikacije sa radnicima, gde je to dozvoljeno važećim zakonom.

Dobavljači moraju da sacuvaju i učine dostupnom svu dokumentaciju koja bi mogla da bude potrebna za dokazivanje usklađenosti sa ovim Kodeksom i da osiguraju da takva dokumentacija bude tačna, aktuelna i potpuna.

---

## Neovlašćena upotreba podizvodjaca

Na zahtev kompanije Disney da dobije informaciju o pravnim subjektima u lancu snabdevanja, dobavljač je obavezan da pribavi izričitu pisanu saglasnost za angažovanje takvih pravnih subjekata. .

# ETIKA I ODGOVORNO POSLOVANJE

---

Dobavljači moraju da se pridržavaju svih važećih zakona o borbi protiv korupcije kao i svih zakona, pravila i propisa protiv korupcije ili mita koji se vezani za učinak dobavljača u skladu sa njegovim ugovorima sa kompanijom Disney.

Dobavljači imaju pravo da koriste intelektualnu svojinu kompanije Disney, uključujući zaštitne znake i autorska prava, isključivo na način koji je izričito ovlastila kompanija Disney.

# KVALITET I BEZBEDNOST

---

Dobavljači moraju da kreiraju, proizvode, obrađuju i isporučuju proizvode i usluge koji imaju za cilj da zadovolje najviše standarde kvaliteta.

Dobavljači treba da kreiraju, proizvode, obrađuju i isporučuju proizvode i usluge koji su bezbedni, pogodni za predviđenu namenu, dobrog kvaliteta i bez grešaka u dizajnu, konstrukciji, materijalima i izvođenju proizvoda. Pored toga, dobavljači treba da kreiraju, proizvode, obrađuju i isporučuju proizvode i usluge koji su u skladu sa svim standardima bezbednosti proizvoda koje je odredila kompanija Disney. Dobavljači su odgovorni za obezbeđivanje svog lanca snabdevanja, uključujući transport, prenos, skladište, brokera, konsolidatora ili druge elemente, i primenu odgovarajućih bezbednosnih mera koje se primenjuju i kojih se pridržava tokom celog lanca snabdevanja.